

ціації дослідників грецької та латинської епіграфіки та Російської асоціації антикоз-навців. Своїм неабияким науковим досвідом та ґрунтовними знаннями А.С. Русяєва щедро ділиться з колегами по роботі, вченими інших країн, виховує наукову молодь. Під її керівництвом підготовлено та захищено три кандидатські дисер-

тації. Упевнені, попереду в Анни Станіславівни ще багато нових наукових звершень.

Від імені усього колективу Інституту археології бажаємо ювілярці подальших наукових злетів, міцного здоров'я, невтомної творчої наснаги та здійснення всіх життєвих сподівань!

ГАЛИНА ОЛЕКСАНДРІВНА ПАШКЕВИЧ (до 70-річчя від дня народження)

11 листопада 2006 р. виповнилося 70 років від дня народження відомого вченого-палеоботаніка, провідного наукового співробітника Інституту археології НАН України, доктора біологічних наук Галини Олександрівни Пашкевич.

Г.О. Пашкевич народилася в м. Києві. Її дитинство пройшло в окупованому німецькими військами Києві. В той час Галина Олександрівна зазнала і голод воєнних років, і тяжкі хвороби.

У 1954 р. Г.О. Пашкевич вступила на біологічний факультет Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка, після закінчення якого в 1960 р. вступила до аспірантури при Інституті ботаніки АН України. Галина Олександрівна працювала молодшим, а згодом старшим науковим співробітником Інституту ботаніки. У 1965 р. Г.О. Пашкевич захистила кандидатську дисертацію.

Як науковець Галина Олександрівна одразу спрямувала свої інтереси на вивчення історії рослинного світу України. Ще працюючи в Інституті ботаніки Г.О. Пашкевич встановила наукові контакти зі співробітниками Інституту археології, почала публікувати наукові праці в археологічних виданнях, тому логічним став її перехід у 1976 р. в Інститут археології НАН України на посаду старшого наукового співробітника відділу фізико-природничих методів дослідження археологічних матеріалів.

На широкому археологічному матеріалі Г.О. Пашкевич вдосконалила відомі методики ботанічних досліджень, пристосувавши їх до вивчення палеоботанічних матеріалів. З часом Г.О. Пашкевич стала єдиним спеціалістом, що володіє двома методами дослідження археоботанічних матеріалів — спорово-пилковим та палеоетноботанічним. Наукові інтереси Г.О. Пашкевич не обмежуються вузькими територіальними та

хронологічними межами. Беручи активну участь в археологічних експедиціях Інституту археології, краєзнавчих музеїв, навчальних закладів Галина Олександрівна нагромадила багатий палеоботанічний матеріал із пам'яток на теренах України в хронологічному інтервалі від неоліту до середньовіччя. В результаті було встановлено час появи на території України культурних рослин, визначено їх видовий склад та специфіку для кожної епохи та археологічної культури. Результати цієї роботи зведено в комп'ютерній базі палеоетноботанічних даних.

Г.О. Пашкевич добре знають і за межами України. Вона бере активну участь у роботі міжнародних конференцій та симпозіумів. Польща, Румунія, Велика Британія, Франція, Росія — це далеко не повний перелік країн, де Галина Олек-

сандрівна виступала з науковими доповідями. Результатом співпраці із закордонними спеціалістами стала велика спільна узагальнювальна праця «Progress in Old World Paleoetnobotany».

У 1992 р. Галина Олександрівна захистила докторську дисертацію «Культурные растения Украины от неолита до средневековья».

Г.О. Пашкевич є автором близько 200 наукових праць, серед яких, крім вищезазначеної, ще три монографії: «Палеоботаническая характеристика опорных разрезов четвертичных (антропогенных) отложений средней и южной части Украины» (8,11 д. а., в співавторстві),

«Палеоэтноботанические находки на территории Украины» (11,7 д. а.), «Рільництво племен три-пільської культури» (15,5 д. а. в співавторстві) та монографія в журналі «STRA-TUM» 2003—2004 № 3 «Палеоэтноботанические исследования Ольвии и ее окружи (7 д. а.)».

Г.О. Пашкевич є членом Ученої ради із захисту дисертацій Інституту геології НАН України.

Зичимо Галині Олександрівні міцного здоров'я, творчої наснаги й подальших успішних жнив на палеоботанічній ниві.

Д.П. НЕДОПАКО

В.М. Зінько

МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ «VII БОСПОРСЬКІ ЧИТАННЯ»

20—24 травня 2006 р. у м. Керч (АР Крим, Україна) відбулася щорічна міжнародна археологічна конференція «VII Боспорські читання» на тему «Боспор Кімерійський та варварський світ у період античності та середньовіччя. Ойкос». Організували цей науковий форум Кримське відділення інституту сходознавства НАН України (керівник — д.і.н. О.І. Айбабін) та Центр археологічних досліджень Фонду «Деметра» (директор — д.і.н. В.М. Зінько), за участі Керченського історико-культурного заповідника (директор — Н.В. Галченко) і Фонду «Кімеріада» (м. Москва). Конференцію було присвячено 180-річчю Керченського музею старовини.

Оргкомітет конференції отримав понад 110 тез доповідей, проте не всі вони відповідали тематиці, тому зібратися біля стін давнього боспорського міста Мірмекія змогли не всі охочі. В роботі конференції взяли участь близько 90 спеціалістів із академічних центрів, музеїв, вищих навчальних закладів Сімферополя, Керчі, Севастополя, Харкова, Києва, Москви, Санкт-Петербурга, Тули, Нижнього Новгорода, Білгорода, Красноярська, Ростова-на-Дону, а також Польщі, Німеччини та Данії. Найчисленнішими були делегації Інституту археології НАН України на чолі з членом-кореспондентом НАН України С.Д. Крижицьким та д.і.н. Г.Ю. Івакіним, а

також Кримського відділу Інституту сходознавства НАН України.

Після урочистого відкриття на першому пленарному засіданні під керівництвом С.Д. Крижицького було заслухано чотири доповіді з ранньої історії Боспору та Ольвії. **Л.І. Граціанська** (Москва) в доповіді «Деякі зауваження про ойкос термінологічний та ойкос текстологічний» звернула увагу учасників конференції на те, що в сучасній історичній та археологічній науці значення терміна «ойкос» роздвоєне. Визнаючи можливість вживання цього терміна в сучасній археології щодо еллінського будинку-будівлі-садиби чи в економічній та соціальній історії як нероздільної назви господарства, майна та будівлі, що належали одному будинку-сім'ї, дослідниця вказала на відому його фантомність, особливо похідного терміна «ойкосне господарство».

Важливі питання облаштування найближчої до поліса ойкумени — хори — на ранньому етапі історії Боспору порушили **О.О. Завойкін** та **О.О. Масленніков** (Москва) в доповіді «Специфіка освоєння сільських територій Східного Криму і Таманського півострова в VI—V ст. до н. е.» У зазначеному процесі дослідники виділили три періоди і наголосили на певній асинхронності в освоєнні полісних хор азіяської та європейської частин Боспору. В доповіді «До питання про вибір місця та спрямованості господарчої діяльності Ягорлицького поселення» **М.М. Ієвлев** та

© В.М. ЗІНЬКО, 2007